

Valtioneuvoston asetus

sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen omaisuusjärjestelyistä kunnalle aiheutuvien välittömien kustannusten määrittämisestä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021) 43 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021), jäljempänä *voimaansaattamislaki*, 43 §:n mukaisesti kunnalle korvattavien välittömien kustannusten määrittämisestä.

2 §

Välittömät kustannukset

Voimaansaattamislain 43 §:ssä tarkoitetun korvauksen perustana olevat välittömät kustannukset lasketaan yksinomaan mainitun lain 4 luvussa säädettyjen järjestelyjen perusteella kunnalle aiheutuvien kunnan omaisuuteen kohdistuvien kulujen ja tuottojen erotuksena tämän asetuksen mukaisesti. Korvauksen perustana olevat kustannukset lasketaan kaikkien edellä tarkoitettujen kunnan kulujen ja tuottojen yhteismäärien perusteella.

Korvauksen perustana olevat välittömät kustannukset ovat kustannuksia, jotka ovat toteutuneet suoriteperusteen mukaisesti aikavälillä 1 päivästä tammikuuta 2023 31 päivään joulukuuta 2027. Lisäksi välittömiä kustannuksia laskettaessa huomioidaan ne jäljempänä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut luovutustappiot ja 4 §:n 1 momentissa tarkoitetut luovutusvoitot, jotka ovat syntyneet suoriteperusteen mukaisesti aikavälillä 1 päivästä heinäkuuta 2021 31 päivään joulukuuta 2022. Jos hyvinvointialue on käyttänyt voimaansaattamislain 22 §:n 2 momentin mukaista oikeuttaan toimitilan vuokrasopimuksen pidentämiseen, korvauksen perusteena oleviksi kustannuksiksi katsotaan kuitenkin ne kyseiseen toimitilaan liittyvät kustannukset, jotka ovat toteutuneet suoriteperusteen mukaisesti vuoden 2028 loppuun mennessä.

Korvauksen määrää laskettaessa korvauksen perustana oleviksi välittömiksi kustannuksiksi katsotaan ainoastaan sellaiset kustannukset, joiden aiheutumiseen kunta ei ole voinut omilla toimillaan vaikuttaa, sekä kustannukset siltä osin, kuin kunta ei ole voinut niitä omilla toimillaan vähentää.

3 §

Korvauksen perustana olevat kulut ja eräiden kulujen määräytyminen

Edellä 2 §:n 1 momentissa tarkoitetut kulut ovat kunnan kirjanpidon mukaisia toteutuneita menoja, joista ei todennäköisesti enää kerry niitä vastaavaa tuloa. Kuluja ovat lisäksi kunnan omaisuudesta tehdyt suunnitelman mukaiset poistot sekä arvonalentumiset ja luovutustappiot.

Suunnitelman mukaiset poistot sekä arvonalentumiset lasketaan korvauksen perustaksi kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston ohjeen mukaisilla suositelluilla poistoajoilla, jollei kunta osoita perusteltua syytä muun poistoajan käyttämiseksi.

- Poiketen 1 momentissa säädetystä korvauksen perustana olevina kuluina ei kuitenkaan pidetä
- 1) omaisuuden luovutuksesta käypää hintaa alemmalla hinnalla syntyneitä luovutustappioita;
 - 2) kunnan hallintokuluja;
 - 3) rahoituskuluja siltä osin, kuin ne eivät ole kohdistettavissa 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kunnan omaisuuteen;
 - 4) arvonalentumista, jonka peruste on syntynyt ennen vuotta 2023;
 - 5) voimaanpanolain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja mainitun lain 23 §:ssä tarkoitettua irtaimen omaisuuden siirron vaikutusta peruspääomaan;
 - 6) osuutta voimaanpanolain 33 §:ssä tarkoitettua kuntayhtymän alijäämästä.

4 §

Korvauksen perustana olevat tuotot ja eräiden tuottojen määräytyminen

Edellä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettut tuotot ovat kunnan kirjanpidon mukaisia toteutuneita tuloja sekä omaisuuden luovutusvoittoja.

Voimaanpanolain 22 §:ssä tarkoitettua vuokran vuokratuottojen määrä lasketaan mainitun pykälän mukaiselle vuokra-ajalle vähintään kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026 annetussa valtioneuvoston asetuksessa (272/2022) säädetyn mukaisesti.

Tuottoa ei ole lomapalkkavelan vähennys, joka on kirjattu peruspääomaan.

5 §

Korvauksen myöntämiseen vaadittavat selvitykset

Korvauksen myöntämisestä päättää valtiovarainministeriö. Korvausta hakevan kunnan on korvauksen saamiseksi toimitettava valtiovarainministeriölle voimaanpanolain 44 §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus vuoden 2027 loppuun mennessä tai, jos hyvinvointialue on päättänyt käyttää voimaanpanolain 22 §:n 2 mukaista oikeuttaan toimitilan vuokrasopimuksen pidentämiseen, vuoden 2028 loppuun mennessä.

Hakemuksessa on esitettävä selvitys välittömien kustannusten kokonaismäärästä ja sen perusteista. Selvityksen tulee sisältää kunnan laatima:

- 1) erittely korvauksen perustana olevista kuluista eriteltyinä tilikausittain;
- 2) erittely kuluihin kohdistuvista tuotoista ja muista korvauksen perustana olevista tuotoista eriteltyinä tilikausittain;
- 3) kirjallinen selvitys hyödykkeiden poistoajoista, arvonalentumiskirjauksen määräytymisen perusteista, purkukustannusten perusteista sekä esitettyjen kulujen ja tuottojen perusteista;
- 4) muu korvauksen myöntämiseksi ja määrittämiseksi tarvittava selvitys perusteineen kuin 1–3 kohdassa tarkoitettu selvitys.

Edellä 2 momentin 2 kohdan mukaisesti esitettäviin tuottoihin tulee sisällyttää voimaanpanolain 22 ja 25 §:n tarkoitettujen vuokrasopimusten vuokratuotot ja niiden määräytymisperusteet esitettynä toimitilakohtaisesti.

6 §

Tilintarkastajan lausunto

Kunnan on liitettävä hakemukseen JHT-tilintarkastajan lausunto hakemuksessa tarkoitetun korvauksen perustana olevista välittömistä kustannuksista. Tilintarkastajan lausunnossa tulee esittää:

- 1) perustuvatko kustannukset tässä asetuksessa säädettyyn;
- 2) perustuvatko hakemuksessa esitetyt kulut ja tuotot kirjanpitoon;
- 3) ne kunnan hakemukseen sisältyvien hyödykkeiden poistajat, joiden mukaan jäännösarvo on laskettu;
- 4) määräytyykö toimitilan vuokra kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026 annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti.

7 §

Korvauksen määrään vaikuttavien tietojen ilmoittaminen ja korvauksen palauttaminen

Menettelystä myönnettäessä korvausta omaisuusjärjestelyjen kustannuksista säädetään voimaanpanolain 44 §:ssä.

Korvausta saaneen kunnan on ilmoitettava valtiovarainministeriölle sellaisista korvauksen maksamisen jälkeen tehdyistä toimenpiteistä, jotka vaikuttavat omaisuusjärjestelyistä aiheutuviin kustannuksiin. Ilmoitus on tehtävä välittömästi, kuitenkin viimeistään kolmen vuoden kuluessa korvauksen myöntämisestä. Ilmoituksessa on esitettävä kootusti kaikki toimenpiteet ja niiden vaikutukset kustannuksiin.

Ilmoituksessa on esitettävä muutokset kunnan esittämään 5 §:ssä tarkoitettuun selvitykseen. Lisäksi kunnan on ilmoituksessa esitettävä korvauksen perustana oleviin kustannuksiin vaikuttavat muut mahdolliset jälkikäteen ilmenneet tiedot kuluista ja tuotoista. Ilmoitukseen on liitettävä 6 §:ssä tarkoitettu tilintarkastajan lausunto.

8 §

Soveltaminen kuntayhtymän kustannuksiin

Mitä tässä asetuksessa säädetään kunnan kustannuksista, sovelletaan sellaisiin voimaanpanolain 32 §:ssä tarkoitetun kuntayhtymän kustannuksiin, joista kunta on vastannut kuntayhtymän perussopimuksen määräysten mukaisesti.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2025

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

Hallitusneuvos Mervi Kuittinen